

pm

SVERIGES ORDFÖRANDESKAP I EU 2009 OCH FÖRSLAG OM STADENS ENGAGEMANG

SAMMANFATTNING

Under andra halvåret 2009 är Sverige ordförande i EU:s ministerråd. Regeringen vill att Sveriges ordförandeskap ska prioritera frågor om Klimat/energi, jobb, tillväxt och konkurrenskraft, ett tryggare och öppnare Europa, Östersjön och relationerna med närområdet samt EU som global aktör och fortsatt utvidgning. Regeringen förhandlar nu om ett 18-månadersprogram tillsammans med Frankrike och Tjeckien. Det finns stora möjligheter för staden att dra nytta av att EU:s blickar riktas mot Sverige under ett halvår.

Stadsledningskontorets förslag är att staden tar ett helhetsgrepp om sitt engagemang under ordförandeskapet så att det sker på ett samordnat och välplanerat sätt. Det bör ske inom en given ram med fastställt budskap. Det bör beslutas vilka plattformar som ska nyttjas samt vilken typ av aktiviteter som kan komma ifråga. Förslagsvis bildas en central styrgrupp som har mandat att fatta beslut om aktiviteter och om budget. EU-internationella sekretariatet vid SLK föreslås ansvara för beredning av olika förslag till styrgruppen samt för inhämtande av förslag på aktiviteter från stadens verksamheter, som de sedan får genomföra. Dessutom föreslås att Stockholm Business region har hand om frågor som kan kopplas till turismen i samband med ordförandeskapet.

Förslaget förklaras vidare på sid. 6 i denna PM.

BAKGRUND

EU:s medlemsländer turas om att vara ordförande i ministerrådet. Ordförandeskapet växlar halvårsvis och det land som är ordförande ska fungera som motor i EU:s lagstiftande och politiska beslutsprocess.

Ordförandeskapet ansvarar för rådets dagordning, är ordförande för ministerrådets möten, lägger fram lagstiftningsbeslut och politiska beslut. Det ska även medla fram kompromisser mellan medlemsstaterna. För att stödja ordförandeskapet finns den så

kallade trojkan som består av det innevarande och det kommande ordförandeskapet samt kommissionen.

Under andra halvåret 2009 är Sverige ordförande i ministerrådet.

FÖRBEREDELSE

Redan under hösten 2007 startade en viktig del i förberedelsearbetet. Då börjar förhandlingarna mellan ordförandetrion Frankrike, Tjeckien och Sverige som tillsammans ska ta fram ett arbetsprogram för ländernas sammanlagda 18-månader av ordförandeskap. Arbetet kommer att pågå till **juni 2008**, då programmet ska antas av ministerrådet för allmänna frågor och yttre förbindelser. Många av frågorna tar sin utgångspunkt i kommissionens arbetsprogram för 2008.

Förberedelserna för Sveriges ordförandeskap samordnas övergripande inom regeringen av EU-minister Cecilia Malmström på stadsrådsberedningen, som påpekar att kommuner, landsting och det civila samhället är viktiga partners i förberedelsearbetet.¹ Bland annat kommer Malmström att åka på "dialogturné" i Sverige t.o.m. våren 2009 till landets 20 landsting/regioner. Syftet med träffarna är att samla ledande kommun-, landstings- och regionpolitiker från samtliga partier för diskussioner kring Sveriges EU-politik och EU:s påverkan på den lokala och regionala nivån. Dialogturnén går under namnet "Samtal Europa" och är ett redan fastlagt koncept. Stockholms stad har fått förfrågan att stå för värdskapet av evenemanget när turnén når Stockholms län. Förslagsvis kan det samordnas av Stockholmsregionens Europakommitté, SEU.

BUDGET

RK:s budget är 890 miljoner för ordförandeskapet. 70 miljoner tillkommer för förberedande arbete under 2008.²

MÖTEN UNDER ORDFÖRANDESKAPET

Inom ramen för det svenska ordförandeskapet kommer ca 100 olika möten och seminarier att anordnas på svensk mark. Av dessa är ca 12 ministermöten. Bland de övriga mötena märks en europeisk IT-konferens med ca 5000 deltagare. Samordningen av de möten som hålls inom den ramen sköts av ett nytt sekretariat vid statsrådsberedningen med namnet "Sekretariatet för EU-möten i Sverige 2009" eller kort och gott "SES09". Sekretariatet

---

¹ "Så vill Sverige styra EU hösten 2009", debattartikel av Cecilia Malmström i Göteborgsposten den 23 november 2007.

² Seminarium om Sveriges ordförandeskap 2009, World Trade Center, Stockholm den 17 oktober 2007.

finns från och med januari 2008 och kommer att ha ca 50 anställda. Aja Lind kommer att bli biträdande chef för sekretariatet. Vem som blir chef är ännu oklart.³

Den 8 januari 2008 blev det klart var de 12 ministermötena ska hållas under det svenska ordförandeskapshalvåret. Tre av mötena kommer att äga rum i Stockholm. Motiven till att valen föll på dessa orter är enligt EU-ministern bland annat att orterna måste klara att ta emot den apparat som ett möte på ministernivå innebär avseende kommunikationer, boende och säkerhet.

Följande ministermöten kommer att hållas i Sverige under det svenska ordförandeskapet andra halvåret 2009:

- 3-5 juli i Jönköping: Informellt möte med ministrarna för socialpolitik
- **15-17 juli i Stockholm: Informellt möte med ministrarna för rättsliga och inrikes frågor**
- 24-25 juli i Åre: Informellt möte med miljöministrarna
- 26-27 juli i Åre: Informellt möte med energiministrarna
- **4-5 september i Stockholm: Informellt möte med utrikesministrarna**
- 13-15 september i Växjö: Informellt möte med jordbruks- och fiskeministrarna
- 25-26 september i Göteborg: Informellt möte med finansministrarna
- 28-29 september i Göteborg: Informellt möte med försvarsministrarna
- 1-2 oktober i Göteborg: Informellt möte med utbildningsministrarna
- 15-16 oktober i Umeå: Informellt möte med konkurrenskraftsministrarna
- 19-20 november i Malmö: Informellt möte med e-förvaltningsministrar samt e-förvaltningskonferens
- **3-4 december i Stockholm: Utrikesministermöte om uppföljning av Barcelonaprocessen**

Ett informellt EU-toppmöte kan också bli aktuellt och förläggs i så fall till **Stockholm**. Möten på stats- och regeringschefsnivå mellan EU och tredje land kommer att äga rum. Något eller ett par av dessa kan förläggas till Sverige.

Arbetet med ett kalendarium för övriga möten i Sverige pågår och beräknas vara avslutat under våren 2008. För varje ministermöte räknar man med ca 200 personer. I Stockholm undersöker man med fastighetsverket om att ha en permanent lokal i Stockholm anpassad för olika möten.

Ministermötena är slutna tillställningar och de frågor som ska diskuteras i Stockholm rör EU:s andra och tredje pelare och berör därför inte lokal nivå på nämnvärt sätt.

---

³ Seminarium om Sveriges ordförandeskap 2009 , World Trade Center, Stockholm den 17 oktober 2007.

SAKFRÅGOR UNDER ORDFÖRANDESKAPET

Även om det finns möjligheter för länderna att prioritera egna sakfrågor är mycket av arbetet en del av den pågående processen, dvs. de ”ärvs” ned från tidigare ordförandeskap. Bland de tunga och svåra frågor som verkar hamna på Sveriges bord finns t.ex. ratificeringen av det nya Lissabonfördraget och översynen av EU:s långtidsbudget.

När Sverige blir ordförande i EU har det dessutom precis varit val till Europaparlamentet och en ny kommission ska tillsättas. Att tillsätta en ny kommission kan dra ut på tiden eftersom det brukar bli svåra förhandlingar, bland annat om ordförandeposten. Och den nuvarande kommissionens medlemmar kommer troligen att se sig om efter nya uppdrag redan under våren 2009. Detta är enklare att vara EU-ordförande med en väl fungerande kommission på plats.

I förhandlingarna om 18-månadersprogrammet kommer Sverige att driva fem övergripande prioriteringar:⁴

Klimat, miljö och energi

Redan i regeringsförklaringen i samband med riksdagens öppnande i september 2007 sa stadsmministern att miljön ska stå i centrum under det svenska ordförandeskapet. Enligt Cecilia Malmström kommer klimatfrågan att sättas i främsta rummet. Man bedömer bland annat att de globala förhandlingarna om uppföljaren till Kyotoprotokollet kommer att vara inne i ett centralt skede under det svenska ordförandeskapet 2009.

Jobb, tillväxt och konkurrenskraft

Regeringen menar att en vidareutveckling av den inre marknaden behövs för att öka tillväxten och klara jobben och välfärden i framtiden. I det ingår enligt Cecilia Malmström bland annat att verka för att den s.k. Lissabonstrategin efterföljs av en ny strategi som kombinerar hållbar utveckling och tillväxtaspekter, att driva frågan om effektivt genomförande av tjänstedirektivet, att motverka handelshinder, att följa upp EU:s mål om att minska regelbördan för företag och att driva framåt frågan om en öppen handelspolitik.

Ett tryggare och öppnare Europa

Det s.k. Haagprogrammet, EU:s uppdaterade samarbete på rättsområdet, ska slutförhandlas under det svenska ordförandeskapet. Det handlar bland annat om den gränsöverskridande brottsligheten och samarbete för ett tryggare Europa. På

---

⁴ ”Så vill Sverige styra EU hösten 2009”, debattartikel av Cecilia Malmström i Göteborgsposten den 23 november 2007.

migrationsområdet vill regeringen verka för att få till stånd gemensamma EU-regler. Man vill också verka för ett större gemensamt ansvar för flyktingar och asylsökande.

Östersjön och relationerna med närområdet

Regeringen driver att EU utarbetar en Östersjöstrategi och vid Europeiska rådets möte i Lissabon enades stats- och regeringscheferna om att uppmana kommissionen att presentera en sådan strategi. Regeringen tycker att EU bör ta ett större ansvar för Östersjöområdet, inom vilket länderna står för viktiga utmaningar såsom allvarliga miljöproblem och att fördjupa det ekonomiska samarbetet och ta tillvara möjligheten att göra regionen till en tillväxtmotor.

EU som global aktör och fortsatt utvidgning

Regeringen vill bidra till ett EU som håller dörren öppen för alla de europeiska demokratier som vill bli medlemmar och uppfyller kraven på medlemskap. Man vill också verka för ett nära samarbete med EU:s grannländer och att EU har en mer samlad och effektiv utrikespolitik.

Utöver detta är det angeläget att följa det kommande franska ordförandeskapets samt det påföljande tjeckiska ordförandeskapets agenda eftersom det svenska ordförandeskapets agenda beror på vilka frågor som skjuts på framtiden under dessa perioder.

STOCKHOLMS STAD – AKTIV PARTNER UNDER ORDFÖRANDESKAPET

Det finns stora möjligheter för staden att dra nytta av att EU:s blickar riktas mot Sverige under ett halvår. Två redan planerade händelser som kommer att sammanfalla med ordförandeskapet är stadens värdskap för organisationen EUROCITIES årsmöte i november 2009, samt stadens ordförandeskap i nätverket Baltic Metropoles. EUROCITIES kan dra nytta av ordförandeskapet om temat för mötet sammanfaller med ordförandeskapets prioriteringar. Temat beslutas av staden tillsammans med EUROCITIES styrelse. Det finns då chans att få ministrar att medverka och att organisationens hjärtefrågor lyfts till den nationella nivån.

För Baltic Metropoles del är det strategiskt att en av Sveriges prioriterade frågor är just en EU-strategi för Östersjöregionen. Denna fråga kan därför naturligt hanteras inom ramen för stadens ordförandeskap i detta nätverk. Här borde nationella nivån vara intresserad av att föra en dialog med regionens huvudstäder. Mer information om ordförandeskapets prioriteringar finns tillgänglig efter juni 2008

Förslag

Stadens **budskap** inom ramen för Sveriges ordförandeskap i EU 2009 skulle förslagsvis kunna lyda:

Stockholm är den ledande huvudstaden i att nå EU:s mål och är en aktiv europeisk partner i detta arbete. Vi gör vår röst hörd i det europeiska samarbetet och tar en ledarroll när vi samlar de stora städernas stöd i framtida gemensamma utmaningar.

Förslagsvis kan staden, förutom Östersjöstrategin som nämns ovan, fokusera på två av ordförandeskapets prioriteringar och visa upp hur vi jobbar inom dessa för omvärlden. Av de frågor som Sverige vill prioritera under ordförandeskapet är det främst klimatarbetet och jobb, tillväxt och konkurrenskraft som berör den lokala nivån och av den anledningen föreslås att fokus läggs på dessa frågor. Klimatarbetet kommer vara mycket aktuellt eftersom det ”nya Kyoto-avtalet” väntas läggas fram under andra halvan av 2009 i Köpenhamn och det har redan uppmärksamrats som en viktig fråga under ordförandeskapet – senast när kommissionens ordförande träffade statsministern för att diskutera just det svenska ordförandeskapet i februari 2008.

De två områden som föreslås att staden fokuserar på är dessutom områden inom vilka Stockholm redan har gott rykte och kan bygga vidare på det. Förvaltningarna får inkomma med förslag på aktiviteter som de sedan tar ansvar för.

Plattformer att använda för att nå ut med budskapet och ansvariga i staden:

- EUROCITIES årsmöte i november 2009 – Internationella avdelningen projektleder
- Ordförandeskapet i Baltic Metropolises – SBR + miljöroteln
- Media
- Turister – SBR/SVB ansvarar
- Konferenser/andra aktiviteter inom klimat och jobb/utanförskap – Förvaltningarna ansöker och ansvarar

Aktiviteter på förslag hittills

- Miljöförvaltningen har anmält intresse att visa upp stadens miljöbilsarbete på något sätt. Olika förslag har framförts, t.ex. genom mässa om klimatfrågor, studiebesök för miljöministrar, journalistresor, arrangemang tillsammans med svenskt näringsliv inom bilbranschen etc. Bakgrundspapper finns.
- Stockholm, tillsammans med de övriga huvudstäderna i ordförandeskapstrion (Paris och Prag) ordnar något typ av arrangemang tillsammans för att förstärka lokala nivåns engagemang i EU-frågorna. Förslagsvis via Brysselkontoren.
- EUROCITIES årsmöte kommer att hållas i november 2009 och det ska kopplas till Sveriges ordförandeskap. Viktigt att redan nu få våra politiker att prata med sina politikerkollegor i regeringen för att säkra deras närvaro vid årsmötet.
- Stadens ordförandeskap i nätverket Baltic Metropolises 2009: borgmästarmöte om EU:s Östersjöstrategi, som också är en av ordförandeskapets prioriteringar.
- Om det eventuellt förläggs ett toppmöte eller tredjelandsmöte till Stockholm kan staden stå värd för en mottagning i stadshuset.

Övrigt

- Stockholms stad har, som nämnts ovan, fått förfrågan att stå för värdskapet av EU-ministerns "Samtal Europa" när turnén når Stockholms län. Syftet med träffarna är att samla ledande kommun-, landstings- och regionpolitiker från samtliga partier för diskussioner kring Sveriges EU-politik och EU:s påverkan på den lokala och regionala nivån.

- Europadagen 2009 bjuder staden in Sveriges kommunstyrelseordföranden till samtal om aktuella EU-frågor i stadshuset. Evenemanget ordnas tillsammans med EP:s och KOM:s representationskontor i Stockholm och SKL.
- IT/transportmässa i Stockholm? Näringsdepartementet samordnar.